

Conf. univ. dr. Camelia SPASICI

Curs de drept civil

**Vol. II. Obligațiile. Contractele speciale.
Dreptul de moștenire**

Editura
Hamangiu

Cuprins

I. OBLIGAȚIILE	17
Capitolul I. Obligația și contractul civil	17
Secțiunea 1. Obligația civilă	17
Secțiunea a 2-a. Contractul – izvor de obligații	19
§1. Contractul civil. Definire	20
§2. Clasificarea contractelor	20
§3. Încheierea contractului	23
§4. Executarea contractului	25
§5. Încetarea contractului	28
Teste-grilă	31
Capitolul al II-lea. Particularitățile contractului de consumație	33
Secțiunea 1. Definire și principii	33
Secțiunea a 2-a. Conformitatea produsului furnizat	35
Secțiunea a 3-a. Instituții specifice contractului de consumație	40
§1. Obligații „precontractuale”	40
§2. Echilibrul contractual, în pericol. Clauze abuzive	41
§3. Dreptul de „retragere” al consumatorului	42
Teste-grilă	44
Capitolul al III-lea. Răspunderea civilă. Delictuală și contractuală	46
Secțiunea 1. Cauze exoneratoare de răspundere	47
Secțiunea a 2-a. Răspunderea pentru fapta proprie	48
§1. Fapta ilicită	49
§2. Prejudiciul	50
§3. Raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu	51
§4. Vinovăția făptuitorului	51

Secțiunea a 3-a. Răspunderea pentru fapta altuia _____	53
§1. Răspunderea pentru fapta minorului _____	53
§2. Răspunderea comitenților pentru prepuși _____	53
§3. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de animale sau lucruri _____	54
Secțiunea a 4-a. Repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale _____	55
Teste-grilă _____	59
II. CONTRACTELE SPECIALE _____	61
Capitolul I. Contractul de vânzare _____	61
Secțiunea 1. Contractul de vânzare, în general _____	61
§1. Vânzarea. Definiere _____	61
§2. Caracterele juridice ale contractului de vânzare _____	62
§3. Delimitarea vânzării de darea în plată și cesiunea de creanță _____	65
Secțiunea a 2-a. Formarea contractului de vânzare _____	67
§1. Condițiile de validitate. Particularități _____	67
1.1. Capacitatea părților în contractul de vânzare. Interdicții ____	67
1.2. Consimțământul părților _____	70
1.3. Obiectul contractului de vânzare _____	78
1.4. Cauza: motivul vânzării _____	86
1.5. Forma contractului de vânzare _____	87
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de vânzare _____	89
§1. Obligațiile principale ale vânzătorului _____	90
1.1. Transmiterea dreptului de proprietate. Riscul contractului _____	90
1.2. Obligația de predare a bunului _____	92
1.3. Obligația de garanție contra evicțiunii _____	94
1.4. Obligația de garanție contra viciilor _____	98
1.5. Obligația de garanție pentru buna funcționare a bunului _____	100
§2. Obligațiile cumpărătorului _____	100
2.1. Obligația de plată a prețului _____	101

2.2. Obligația de a prelua bunul _____	103
2.3. Obligația de a suporta cheltuielile vânzării _____	104
Secțiunea a 4-a. Varietăți ale contractului de vânzare _____	105
§1. Vânzarea bunurilor imobile _____	106
§2. Vânzarea bunului altuia _____	109
Secțiunea a 5-a. Contractul de schimb _____	111
§1. Definiție și caractere juridice _____	111
§2. Delimitarea schimbului de vânzare _____	113
Secțiunea a 6-a. Contractul de furnizare _____	115
§1. Contracte de distribuție, de furnizare și contracte-cadru _____	115
§2. Caractere juridice, delimitare și natură juridică _____	117
§3. Formarea contractului de furnizare _____	119
§4. Efectele contractului de furnizare _____	121
4.1. Obligațiile furnizorului _____	121
4.2. Obligațiile beneficiarului _____	122
§5. Subfurnizarea _____	124
Teste-grilă _____	125
Capitolul al II-lea. Contractul de donație _____	127
Secțiunea 1. Voința liberală în contract _____	127
§1. Intenția liberală: Definiție _____	127
§2. Caracterele juridice ale intenției liberale _____	128
§3. Liberalitățile și obligațiile naturale _____	130
Secțiunea a 2-a. Donația: contract sui generis _____	131
§1. Donația. Contract și liberalitate _____	131
§2. Delimitare și caractere juridice _____	133
§3. Principiile donației _____	134
3.1. Principiul irevocabilității donației _____	134
3.2. Principiul solemnității donației _____	136
Secțiunea a 3-a. Formarea contractului de donație _____	137
§1. Capacitatea părților contractante _____	138
§2. Consimțământul părților _____	140
§3. Obiectul, cauza și forma donației _____	142

Secțiunea a 4-a. Varietăți ale contractului de donație _____	144
§1. Donațiile indirecte _____	144
§2. Donațiile deghizate _____	145
§3. Darurile manuale _____	146
Secțiunea a 5-a. Efectele contractului de donație _____	147
§1. Obligațiile donatorului _____	147
§2. Obligațiile donatarului _____	148
§3. Efectele donației față de terți _____	149
Secțiunea a 6-a. Cauzele legale de revocare a donațiilor _____	149
§1. Revocarea pentru ingraturitudine _____	150
§2. Revocarea pentru neexecutarea sarcinii _____	152
Teste-grilă _____	154
Capitolul al III-lea. Contractul de societate _____	156
Secțiunea 1. Definiție, feluri și reglementare _____	156
Secțiunea a 2-a. Societatea simplă _____	158
§1. Caractere și domeniul de aplicare _____	158
§2. Formarea societății simple _____	160
§3. Efectele societății simple _____	161
3.1. Obligațiile asociaților _____	162
3.2. Drepturile asociaților _____	164
§4. Funcționarea și administrare societății simple _____	166
§5. Pierderea calității de asociat și încetarea societății simple _____	168
§6. Încetarea și lichidarea societății simple _____	169
6.1. Cauzele generale de încetare a societății simple _____	169
6.2. Lichidarea societății simple _____	171
Secțiunea a 3-a. Asocierea în participație _____	172
Teste-grilă _____	175
Capitolul al IV-lea. Contractul de locațiune _____	177
Secțiunea 1. Definiție, caractere juridice, durată _____	177
Secțiunea a 2-a. Condiții de validitate specifice _____	179
§1. Capacitatea părților _____	179
§2. Obiectul locațiunii _____	180

Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de locațiune _____	181
§1. Obligațiile locatorului _____	181
§2. Obligațiile locatarului _____	184
Secțiunea a 4-a. Sublocațiunea, cesiunea și încetarea locațiunii _____	188
§1. Sublocațiunea _____	188
§2. Cesiunea contractului de locațiune _____	189
§3. Încetarea contractului de locațiune _____	190
Secțiunea a 5-a. Varietăți ale contractului de locațiune _____	193
§1. Contractul de închiriere a suprafețelor locative _____	193
1.1. Părțile contractului de închiriere: locatorul și chiriașul _____	194
1.2. Obiectul dublu al contractului: locuința și chiria _____	195
1.3. Obligațiile părților _____	196
1.4. Încetarea contractului de închiriere _____	197
1.5. Locuințele cu destinație specială _____	198
§2. Contractul de arendare _____	200
2.1. Obiectul și forma arendării _____	201
2.2. Obligațiile părților _____	202
2.3. Încetarea arendării _____	203
Teste-grilă _____	204
Capitolul al V-lea. Contractul de antrepriză _____	206
Secțiunea 1. Noțiune, caractere juridice și delimitare _____	206
Secțiunea a 2-a. Formarea contractului de antrepriză _____	208
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de antrepriză _____	210
§1. Obligațiile antreprenorului _____	210
§2. Obligațiile beneficiarului _____	212
Secțiunea a 4-a. Încetarea antreprizei _____	214
Secțiunea a 5-a. Particularitățile antreprizei pentru lucrări de construcții _____	215
Teste-grilă _____	219
Capitolul al VI-lea. Contractul de mandat _____	221
Secțiunea 1. Mandatul cu reprezentare _____	221
§1. Noțiune, caractere și varietăți _____	221

§2. Formarea contractului de mandat _____	223
2.1. Capacitatea părților _____	223
2.2. Obiectul mandatului _____	224
2.3. Forma mandatului _____	224
§3. Efectele contractului de mandat _____	225
3.1. Obligațiile mandatarului _____	226
3.2. Obligațiile mandantului _____	228
§4. Încetarea mandatului _____	230
4.1. Revocarea mandatului de către mandant _____	230
4.2. Renunțarea mandatarului _____	231
4.3. Moartea mandantului sau a mandatarului _____	231
Secțiunea a 2-a. Mandatul fără reprezentare (contractul de interpunere) _____	232
Teste-grilă _____	234
Capitolul al VII-lea. Contractul de depozit _____	236
Secțiunea 1. Definiție, caractere și feluri _____	236
Secțiunea a 2-a. Depozitul obișnuit (voluntar) _____	237
§1. Condițiile de validitate ale depozitului obișnuit _____	238
§2. Efectele depozitului obișnuit _____	238
2.1. Obligațiile depozitarului _____	238
2.2. Obligațiile deponentului _____	241
Secțiunea a 3-a. Varietăți ale depozitului obișnuit _____	242
§1. Depozitul necesar _____	242
§2. Depozitul hotelier _____	243
§3. Depozitul bunurilor fungibile și consumptibile _____	245
§4. Depozitul bancar _____	246
Secțiunea a 4-a. Sechestrul _____	247
Teste-grilă _____	250
Capitolul al VIII-lea. Contractul de împrumut _____	252
Secțiunea 1. Împrumutul de folosință _____	252
§1. Definiție, caractere și condiții de validitate _____	252
§2. Efectele comodatului _____	254
2.1. Obligațiile comodatarului _____	254

2.2. Obligațiile comodantului _____	256
§3. Încetarea comodatului _____	257
Secțiunea a 2-a. Împrumutul de consumație _____	258
§1. Împrumutul de consumație gratuit _____	258
1.1. Condițiile generale de validitate _____	259
1.2. Efectele împrumutului de consumație _____	260
§2. Împrumutul cu dobândă. Dobânda legală _____	261
Teste-grilă _____	264
Capitolul al IX-lea. Contractul de asigurare _____	266
Secțiunea 1. Noțiune, caractere, reglementare _____	266
Secțiunea a 2-a. Formarea și efectele asigurării _____	269
§1. Forma contractului de asigurare _____	269
§2. Subiectele contractului de asigurare _____	270
§3. Conținutul contractului de asigurare _____	270
§4. Efectele asigurării _____	271
Secțiunea a 3-a. Clasificarea asigurărilor _____	273
Secțiunea a 4-a. Asigurări facultative _____	276
§1. Asigurarea de bunuri _____	276
§2. Asigurarea de persoane _____	278
§3. Asigurarea de răspundere civilă _____	280
Secțiunea a 5-a. Asigurări obligatorii _____	281
Secțiunea a 6-a. Încetarea contractului de asigurare _____	285
Teste-grilă _____	287
III. DREPTUL DE MOȘTENIRE _____	289
Capitolul I. Despre moștenire, în general _____	289
Secțiunea 1. Definiție, feluri și caractere juridice _____	289
§1. Moștenire, succesiune sau ereditate _____	289
§2. Felurile moștenirii _____	290
§3. Caracterele juridice ale transmisiunii moștenirii _____	291
Secțiunea a 2-a. Condiții generale de moștenire _____	292
§1. Capacitatea succesorală _____	293
§2. Vocația la moștenire _____	295

§3. Nedemnitatea succesorală _____	295
Secțiunea a 3-a. Deschiderea moștenirii _____	298
§1. Data deschiderii moștenirii _____	299
§2. Locul deschiderii moștenirii _____	300
Teste-grilă _____	302
Capitolul al II-lea. Moștenirea legală _____	304
Secțiunea 1. Vocația succesorală _____	304
§1. Vocația succesorală. Generală și concretă _____	304
Secțiunea a 2-a. Reprezentarea succesorală _____	306
§1. Definire, natură juridică și domeniu de aplicare _____	306
Secțiunea a 3-a. Soțul supraviețuitor – moștenitor legal _____	308
§1. Soțul supraviețuitor. Definire. Caracteristici _____	308
§2. Drepturile soțului supraviețuitor _____	310
Secțiunea a 4-a. Rudele defunctului – moștenitori legali _____	312
§1. Descendenții defunctului (clasa I) _____	312
§2. Ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați (clasa a II-a) _____	313
2.1. Ascendenții privilegiați _____	313
2.2. Colateralii privilegiați _____	315
§3. Ascendenții ordinari (clasa a III-a) _____	316
§4. Colateralii ordinari (clasa a IV-a) _____	317
Secțiunea a 5-a. Moștenirea vacantă _____	318
Teste-grilă _____	321
Capitolul al III-lea. Moștenirea testamentară _____	323
Secțiunea 1. Testamentul – act juridic special _____	323
Secțiunea a 2-a. Formele testamentului _____	325
§1. Reguli generale _____	325
§2. Formele testamentelor _____	326
2.1. Testamentele ordinare _____	326
2.2. Testamentele privilegiate _____	330
2.3. Alte forme testamentare _____	333
Secțiunea a 3-a. Legatul: principalul act juridic <i>mortis causa</i> _____	334
§1. Condițiile și clasificarea legatelor _____	334

§2. Efectele legatelor _____	336
§3. Ineficacitatea, revocarea și caducitatea legatelor _____	337
Secțiunea a 4-a. Dezmoștenirea și execuțiunea testamentară _____	341
§1. Dezmoștenirea (exheredarea) _____	341
§2. Execuțiunea testamentară _____	343
Secțiunea a 5-a. Limitele dreptului de a dispune de bunurile moștenirii _____	345
§1. Oprirea actelor asupra moștenirii nedeschise _____	346
§2. Substituția fideicomisară _____	347
§3. Rezerva succesorală _____	349
Teste-grilă _____	353
Capitolul al IV-lea. Transmisiunea și partajul moștenirii _____	355
Secțiunea 1. Transmisiunea moștenirii _____	355
§1. Dreptul de opțiune succesorală _____	355
§2. Acceptarea și renunțarea la moștenire _____	358
2.1. Acceptarea moștenirii _____	358
2.2. Renunțarea la moștenire _____	362
§3. Sezina, certificatul de moștenitor, petiția de ereditate _____	363
3.1. Transmisiunea patrimoniului succesoral _____	363
3.2. Sezina _____	365
3.3. Certificatul de moștenitor _____	367
3.4. Petiția de ereditate _____	368
Secțiunea a 2-a. Indiviziunea și partajul moștenirii _____	369
§1. Indiviziunea succesorală _____	369
§2. Raportul donațiilor și plata datoriilor _____	371
§3. Partajul moștenirii _____	372
3.1. Partajul succesoral (dreptul comun) _____	373
3.2. Partajul de ascendent _____	376
Teste-grilă _____	380
Răspunsuri teste-grilă _____	382
Bibliografie selectivă _____	385